

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคม ครั้งนี้เป็นารวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผล

1. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคม ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมในระดับมาก
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมสูงขึ้นหลังการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวาปีปทุม มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ศึกษากระบวนการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคม และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน

โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคม ผลจากการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคม ที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่าชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมมีประสิทธิภาพ 87.84/87.06 หมายความว่า ชุดกิจกรรมได้ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ร้อยละ 87.84 และสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมเฉลี่ยร้อยละ 87.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับเสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 294) กล่าวว่า ในการสร้างชุดการสอนก่อนที่จะนำไปใช้จริงควรมีการทดลองแก้ไขปรับปรุงให้ได้มาตรฐานเสียก่อน เพื่อให้ได้ทราบว่า ชุดการสอนนั้นมีคุณภาพเพียงใด มีสิ่งใดที่ยังบกพร่องอยู่ โดยเริ่มจากการทดสอบความรู้ก่อนเรียน ขึ้นนำขึ้นกิจกรรม ขึ้นอภิปราย และขึ้นสรุป และหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านปรับตัวทางสังคมของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521 : 18) ทิศนา แขมมณี (2541 : 10 - 12) บุญเกื้อ ควรรหาเวช (2542 : 38) วรพรทิพารอดแรงคำ และพิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2542 : 1) ตลอดจนศึกษาหลักสูตร ศึกษาองค์ประกอบของเนื้อหาที่จะนำมาสร้างชุดกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ชุดกิจกรรมยังได้ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพ โดยเริ่มจากการตรวจสอบแก้ไขข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา และจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ทั้งด้านเนื้อหา การวัดและประเมินผล จากนั้นได้นำชุดกิจกรรมมาปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้จริง ซึ่งสอดคล้องกับการผลิตสื่ออย่างเป็นระบบ (วิภา อุดมฉันท, 2544 : 6) ภายใต้การดูแลของผู้เชี่ยวชาญ คือ 1) กำหนดจุดมุ่งหมาย 2) เลือกเนื้อหา 3) เลือกสื่อและวิธีนำเสนอ 4) ทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้ได้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมที่มีประสิทธิภาพ

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีพฤติกรรมด้านปรับตัวทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็นตั้งแต่ 3.93-4.40 อยู่ในระดับเหมาะสมมาก จากผลการศึกษาที่กล่าวมา ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ เกิดพฤติกรรม การปรับตัวทางสังคมในทางบวก การที่ผู้เรียนมีพฤติกรรมปรับตัวทางสังคมในทางบวก จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับความสำเร็จในการเรียนมากกว่าผู้เรียนที่มีพฤติกรรม การปรับตัวทางสังคมในทางลบ จากการสังเกตระหว่างการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคม พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรม
 แนะนำมีความกระตือรือร้นในการเรียนในการทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนที่เรียนเก่ง
 และนักเรียนที่เข้าใจบทเรียนจะพยายามช่วยเหลือเกื้อกูลเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้
 ซึ่งกันและกันให้คำแนะนำแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทันเพื่อน โดยเฉพาะในกลุ่มของตนเอง
 และสังเกตเห็นว่า สมาชิกในกลุ่มจะรักสามัคคีกัน และมีความมั่นใจ ในตนเองมากขึ้น
 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพีระศักดิ์ ภาณีบุษย์ (2543 : 37-56) ได้ศึกษาการปรับตัว
 ทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองบัววิทยาคาร จังหวัดหนองบัวลำภู
 ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบระดับการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
 หนองบัววิทยาคาร จังหวัดหนองบัวลำภู กลุ่มประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 โรงเรียนหนองบัววิทยาคาร จังหวัดหนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2542 จำนวน 364 คน
 ชาย 168 คน หญิง 196 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
 หนองบัววิทยาคาร จังหวัดหนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2542 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้
 ตาราง Krejcie และ Morgan จำนวน 254 คน ชาย 121 คนหญิง 133 คน เครื่องมือที่ใช้
 ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สอบถาม
 การปรับตัวทางสังคม มี 6 ด้านคือ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน
 ด้านครู ด้านเพื่อน ด้านสถานภาพในครอบครัว และด้านบุคคลทั่วไป จากการศึกษาพบว่า
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยส่วนรวมมีการปรับตัวทางสังคม โดยรวมและเป็นรายด้าน
 คือ ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านครู ด้านบุคคลทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง และมี
 การปรับตัว 3 ด้าน ที่เหลือในระดับมาก โดยนักเรียนเพศชายมีการปรับตัวทางสังคมโดยรวม
 และเป็นรายด้าน คือ ด้านสถานภาพในครอบครัวอยู่ในระดับมาก ด้านสุขภาพร่างกาย
 ด้านครู ด้านบุคคลทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนเพศหญิงมีการปรับตัวทางสังคม
 โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านครู ด้านเพื่อน
 และด้านบุคคลทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง และมีการปรับตัว 2 ด้าน ที่เหลือในระดับมาก
 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของโรเบิร์ต, มารี และวิกเตอร์ (Robert, Mary and Victor,
 1992 : A.) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นใจในตนเองและการปรับตัวทางด้าน
 จิตวิทยาของวัยรุ่น ศึกษาโดยการเลือกใช้การสร้างมิติที่หลากหลายของความมั่นใจในตนเอง
 เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ด้วยตนเองและการปรับตัวทางด้านจิตวิทยา
 กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรกลุ่มที่ถูกครอบคลุมจำนวน 23 คน ได้มาจากกลุ่มที่ไม่ถูกรบกวน
 ของกลุ่มวัยรุ่น จำนวน 33 คน จากการศึกษาพบว่า คะแนนด้านมิติการรับรู้ด้วยตนเอง

มีผลคะแนนที่ต่ำกว่าประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ในทางสถิติ ความซื่อสัตย์ และในด้านความสามารถทางร่างกาย การศึกษาในครั้งนี้ได้ช่วยให้ เกิดความรู้ความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ด้วยตนเอง และการปรับตัวทางด้านจิตวิทยา

3. หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัว ทางสังคม นักเรียนมีการปรับตัวทางสังคมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิชา ชูเชิด (2542 : 40-47) ได้ศึกษาผลการใช้กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการศึกษาพบว่า หลังการทดลองนักเรียนมีการปรับตัว ด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวิพรรณ เพชรหมื่นไวย (2547 : 32-38) ได้ศึกษาผล ของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ที่มีต่อการปรับตัวด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนในสถานสงเคราะห์ เด็กชายบ้านราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จากการศึกษาพบว่า หลังจากที่ทำกิจกรรม กลุ่มสัมพันธ์ นักเรียนมีพฤติกรรมการปรับตัวด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนดีขึ้นกว่าก่อนทำ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มที่ใช้กิจกรรม กลุ่มสัมพันธ์ และนักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้ใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ มีคะแนนการปรับตัวด้าน ความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

4. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรม แนะนำแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคม ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละครั้ง และให้ความร่วมมือกับ ครูผู้สอนเป็นอย่างดี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูผู้สอนให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงออก มีอิสระ ในการแสดงความคิดเห็น ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมที่ไม่เคยทำมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับ กระบวนการเรียนรู้ที่ควรจัดให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย สนุก เข้าใจ ทำง่าย ทำให้อยากเรียนรู้ (กรมวิชาการ, 2544 : 4) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวิพรรณ เพชรหมื่นไวย (2547 : 32-38) ได้ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อการปรับตัวด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ในสถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ศึกษาการใช้กิจกรรม กลุ่มสัมพันธ์ ที่มีต่อการปรับตัวด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนในสถานสงเคราะห์เด็กชาย บ้านราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มประชากรเป็นนักเรียนชายในสถานสงเคราะห์เด็กชาย บ้านราชสีมา จังหวัดนครราชสีมาปีการศึกษา 2546 จำนวน 23 คน กลุ่มตัวอย่างเป็น

นักเรียนชายในสถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2546 อายุ 11-15 ปี ที่มีคะแนนปรับตัวต่ำ จำนวน 16 คน แล้วนำมาสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งเป็น กลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม วัดการปรับตัว จากการศึกษาพบว่า หลังจากที่ทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ นักเรียนมีพฤติกรรมการปรับตัวด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนดีขึ้นกว่าก่อนทำกิจกรรม

จากการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคม สามารถพัฒนาการปรับตัวทางสังคมได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมช่วยพัฒนาความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนได้ ดังนั้น ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมจึงถือว่าเป็นอีกวิธีการหนึ่ง ที่สามารถนำไปใช้ช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ไขปัญหาและช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทางสังคมเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข อย่างไรก็ตามการจะนำชุดกิจกรรมต่าง ๆ ไปใช้นั้น ผู้นำไปใช้ควรคำนึงถึงเรื่องของความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ และความถนัดในเรื่องของกิจกรรมนั้น ๆ ด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยให้การนำกิจกรรมไปใช้ในการส่งเสริมพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของนักเรียนได้ผลดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 แบบประเมินความสามารถในการปรับตัวทางสังคมในแต่ละด้านควรมีจำนวนข้อมากกว่านี้

2.2 ควรทดลองใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ด้วย เช่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้เพื่อหาข้อสรุปที่กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.3 เมื่อมีการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมเพื่อส่งเสริมทักษะในการปรับตัวสังคมแล้วควรมีการ ติดตามผล

ภายหลังการทดลอง 1 เดือน 3 เดือน หรือ 6 เดือน เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและความคงทนของการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนด้วย

2.4 ควรมีการจัดชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมเพื่อส่งเสริมทักษะการปรับตัวทางสังคมในด้านอื่น ๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY